

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:				A szerkesztésért felelős		Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emellet)	
Helyben:		Vidékre:		Kutasi Imre kiadó s laptulajdonos		Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona			Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel	
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "				
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "				
Egy órára	1 "	Egy hónapra	2 "				

Debreczen város és két beteg gyermek.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, április 19.

A husvétii ünnepek méla csöndjében a „Debreczeni Hirlap“ régibb számaint lapozgatva, szemembe ötlött Csiky Lajos főiskolánk érdemes igazgató tanárának a rabsegélyző egyesület megalakítása czéljából írott, eszmékben gazdag és meggyőző érvelésű cikke.

Élvezettel olvastam végig s jól eső nyugalom szállta meg a lelkemet. Hogy hová is emelkedett már a társadalom és hogy mennyire kifejlődött már szerencsétlen embertársaink iránti szeretet! Ime, már a fogságot szenvedettek és ártatlan övéik jövőjének, boldogulásának szép művén dolgozunk, a mit pár évtized előtt mesésnek tartottunk volna.

Bizony, lélekemelő tudat, hogy a bűnös ha szenvedett azért, mert megzavarta a cselekményével a jog és erkölcsi rendet, azután vissza mehet a társadalom kebelébe, nem taszítják el, sőt erkölcsileg és anyagilag segítik, hogy — boldoguljon.

Az eltévedt családtagjainak sem kell kétségbeesniök. Védni fogja őket a társadalom, mert vannak jó szívek a kik megértik embertársaik iránti kötelelességeiket....

Hanem a jó érzés nem sokáig tartott. Egy későbbi lapban olvastam, hogy a nép-

konyhát be kellett zárni, mer elfogyott a — pénz. Pedig, hej de sok éhező kapott melegételt, de sok szegény gyermeknek jutott ott egy pár izletes falat! De ha nincs pénz, ha a gazdag debreczeni polgár ridegen begombolkozik akkor, a midőn azt beszélnek neki, hogy töröld le a szegények könnyeit, járulj hozzá istentől nyert feleslegeidből egy pár koronával ez égnek tetsző cselekedethez...

De hogy is segítene! De hogy is adna!

Aztán még jobban elborult a lelkem, a mikor Debreczen város közművelődésügyi tanácsnokának, Roncsik Lajosnak megható felhívását olvastam, a melyben a jó szívű emberbarátoktól pénzbeli adományokat kér, hogy két szerencsétlen vérba jós gyermeket elküldhessenek a lipiki fürdőben.

Tehát a városnak nincs pénze, hogy két pusztulásnak indult gyermek életét megmentésé e egy, hogy a nagyközönség jóindulatát igénybe ne vegyék.

Hogy mikre telik a városnál, arról nem akarok beszélni, de sem akarom felpanaszolni, hogy ilyen költségért a közönséghez fordulnak — hivatalból. Az alimizsnálkodás gyakorlását a keresztyén vallás kötelezi s ime két hét alatt a dugdag Debreczenben nem gyűlt össze még annyi, a mennyivel azt a két szerencsétlen gyermeket meglehetne menteni az élet számára!

Most mit szól az ilyenekhez nagytiszteletű Csiky Lajos igazgató-tanár ur becsületes, nemes ideális szive? Hiszi e hogy az ő szép törekvésének kívánatos sikere biztosítva lesz a legközelebbi jövőben...?

Ha minden ügynek nemcsak ily lelkes apostolai akadnának, de ezerszámra tömörülnének a követők, — óh akkor persze meglenne a kívánt siker, de hol vagyunk attól!

Borongó lelkem sok fájdalmat érzett... letettem a lapokat. Vigasztalatlan dolgok ezek gazdag Debreczenben...

Hol a hiba, mi okozza az ily sajnos állapotokat, hagyjuk el... Lesz még ünnepe e világon!

Dr. B.

— A király berlini útja. Azok közt a katonai előkészületek között, a melyek királyunk berlini tartózkodása idejére tervezettek, első helyen a Yüterberg mellett rendezendő nagy katonai gyakorlat áll, továbbá déli vagy esetleg esti ebéd a Ferencz császár ezred tisztikaránál.

— Wlassics Gyula kultuszminiszter tegnap délben hazaérkezett és haladéktalanul átvette tárczájának vezetését.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

VADLUDAK A VÁROS FELETT.

Vadludak a város felett
Gáticsálva szállanak,
Hosszan lengő v-é betűjök'
Az én szemem látja csak.
Ragadja a cifra népet
Fényes utcák sodra, —
Ki gondol itt szürke tellu
Légi vándorokra?

Vadludak a város fölé
Ej, miért is jöttetek?
Vagy nekem is mért nincs szárnyam,
Hogy szállhatnék köztetek?
Elfeledve e világot,
Mely körülöm zajlik,
Meg sem állnánk a virágos
Szép Balaton partig!

Vadludak a város fölül
Repüljete, szálljatek,
Hivnak már a zsongó habok,
A zizegő nádasok...
Szóljatek le, ha elértek

Házunk pitvaráig:
— Megpihenni a lelkem is
Oda, haza vágjik!

Lampérth Géza.

Elszállt tündérek.

Irta: Vértessy Gyula.

Téli alkonyat volt. De nem azok közül a kiengesztelő hangulatú, szelid, fehér alkonyatok közül való, a melyek méltók arra, hogy szelid, mély érzésű poéták megénekeljék, lágy szentimentális tónusokban dolgozó festők megfessék. A szűzi, tiszta hó helyén tócsakban állt a sár; aczéjos kék ég helyett mocskos szürke felhőszelvények lógtak le az égbolt sötét, piszkos hátteréről és az ólmos, hideg eső páráiban hullott alá.

A falulól a városba igyekeztem. Nehéz munka volt, mert a kocsim agyig járt a sárban s a szegény lovak csak nagy kinnal dagasztották a hepehupás utat. Közbe közbe belezotytyentünk egy-egy kátyuba is, s a szegény állatok derékig jártak a maltészerű folyadékban; a kocsis, a kinek arca tele lett sárral, káromkodva törölgette le magát, a két hölgy pedig, a ki a hátulsó ülésen ült, fel felszíszent fájdalmasan a kocsis zökkenésére.

Sárosak és piszkosak voltak; a ruha czafatokban lógott le róluk, arcaikon sebhelek voltak, melyekből szivárgott a vér. Szemük le volt hunyva, és a mint így kimerülten

fáradtan hátradőltek a kocsis párnáira, valóban olyanok voltak, mint a halottak.

Hajuk összecsapzottan lógott sárga, viaszszinszerű homlokukba s az arcuk is, sovány, beesett, kiéhezett arcuk, az is ilyen színű volt. Sőt a sárga szín kezdett már feketés árnyalatot is venni, mint ahogy ez a haldoklók arcán szokott látszani.

Sovány, vézna kezüket mind a ketten a szívükhöz szoritották, mintha ott lenne mindkettőjüknél a legmélyebb, a legfájóbb seb.

Az egyik felnyitotta a szemét. De a sötét pillák hamarosan lecsukódtak s bágyadtan fáradtan borultak rá a tört fényű szemekre. Majd beszélni kezdett halk suitogással hozzám, a ki ott ültem a kocsis első ülésén, velök szemben.

— Jó ember, ne bajlódj velünk! Tégy le ide az ut szélre, meghalni itt is meg lehet.

— Nem, nektek meg kell gyógyulnotok. Fiatalok vagytok, előtettek az élet, nem engedhetlek így elpusztulni. A városban vannak okos, könyörületos orvosok, a kik bekötözik a ti sebeteket és a kik majd meleg szobába visznek, puha ágyban ápolnak.

— A haldoklóknak — szölt bele a másik — se meleg szobára, se puha ágyra nincs szükségük. Mert a lelket, ha itt az ideje, hogy kiröppenjen porhüvelyéből, nem tartja vissza semmi. A mi lelkeinket már várják oda fönt a tiszta, fehér, végtelen mezőkőár engeddd, hogy oda siethessenek.

— Sebitek fájnak s azért óhatjátok halált! De megfogtok gyógyulni, mert az U

A délafrikai háború.

— U j a b b h i r e k . —

Angol forrásból azt a meglepő hírt táviratozzák, hogy azok a bur csapatok, melyek Wepener körülzárták, felhagytak az ostrommal s egyszerre felkerekedve, megindultak délnek.

Hogy ez a »visszavonulás« miért történik, annak bizonyára vannak előzményei, melyekről egyelőre hallgat az angol hadiuroda. Majd megtudjuk pár nap alatt.

Annyi sejtethető, hogy a burok a Wepener körül álló angolokat jól elverték, talán fogságba is ejtették s végezve dolgukat, megkezdték a csoportosítást délen, — Roberts lord h á t a m e g e t t. Ez pedig elég veszedelem az angolokra.

Bloemfonteinből egy nagyobb csapat ment a napok óta szorongatott wepeneri 5000 angol sepségére. Froumann bur tábornok Wepener környékén csufosan megverte az angolokat. Ez a csapat valószínűleg a bloemfonteini segítség volt, a kikkel így a burok könnyen elbántak.

Rendkívül érdekes az a hír, hogy Bethulie tájékán hatezer bur jelent meg új b o l. Ez a hely az Oranje folyó partján fekszik, a hová Springfonteinből elágazik a fokföldi vasút. Ha Bethulle-nél sikerül a buroknak megvetni a lábukat, könnyen elfoglalhatják a norvalsponti vasúti hidat s így Roberts lord *tökéletesen el lesz vágva a Fokföldtől.*

Valószínű, hogy a Wepener körüli bur csapatok e terv megvalósítása miatt eszkekednek most lefelé. Ha jól kiesztelt tervük sikerül, mérhetlen csapással sújtják Roberts lordot, ki nemcsak élelmezési vonalát, de ezzel visszavonulási útját is elvesztheti.

nem engedheti, hogy egypár gyilkos zsvány ljas sága miatt elpusztuljon két ifju élet!

— A legnagyobb, a halálos sebet nem ök ütötték rajtunk! Akkor már tehetetlenül, betegesen feküdtünk ott az ut szélén, mikor ezek a gazemberek jöttek, a kik nem akarták elhinni, hogy már nincs semmink sem, a mit odaadhatnánk nekik. Az ő ütlegeik nyomai azonban alig sajognak. Másforma sebek azok, melyek miatt meg kell halnunk! Ezek csak a pénzünket akarták elrabolni és csak a ruhánkat tépték össze és a testünket vérezték meg, de mások a szívünket rabolták ki s azután azt hagyták ott, szász tördőféstől is átjárva.

— Kik azok? Előkeressük őket, ha a föld alól is, és bűnhődniök kell, mert a földön igazság van és minden bűnös elveszi a maga büntetését.

— Mi már ezt nem fogjuk megérni! Mire elkövetkezik a büntetések órája, a mi lelkeink már odafönt, az örök tisztaságban fognak testvéreikkel találkozni. Elmegyünk a földről, mert nincs rajta mit keresnünk. Visszamegyünk a mi hazánkba, a honnan elküldöttek közétek, emberek közé.

— De hát kik vagytok? — kérdém tőük. — Nem a kiknek én hittelek, szegény, kirabolt, megvert leányok, a kiket zsványok támadtak meg s vertek véresre.

— Azok vagyunk, szegények, kiraboltak és megverték. Mert mi vagyunk a Szeretnek és a Szerelemnek itt lenni a földön bűdosó tünderei.

S egyszer csak a koesi sötét homályából vakítóan ragyogott elő két sugár alak fe-

A kritika határai.

Gyakran hallunk a kritikus és színész közt előforduló összeütközésekről, úgy, hogy szinte elkerülhetlen már a kérdés, ha egy-egy szókimondó kritikus figyelmezteti a színészt hibáira, félreértéseire. — A színészen rendszeren az elkényeztetett művész hiúsága berzenkedik föl, a kritikusban pedig a sok modern zsurnalisztában oly gyakori szuverén elbizakodottság működik s így a kétféle villamos surlódásából rendszeren kipattan a — mennykőcsapás.

A kritikának is van határa, e határok megszállását kísérte meg a napokban egy előkelő bécsi lap tárczája, amelynek eszemenetét itt mutatjuk be érdekesebb vonásaiban, itt ott betoldva a magunk tapasztalásait is.

Egyik londoni előkelő színpadon — kezdi tárczáirónk — e napokban sajátságos közönség verődött össze. Tizenkét esküdt jelent meg sötét talárokban és szigorú redőbe vont arczokkal. A függöny felgördültével tizenkét látész fogta kereszt tűzbe Mr. Sadlers-t, annak megítélése végett, hogy valódi művészszel, — vagy csak kontárral van-e dolgunk! Tudjuk már a lapokból, hogy a „Star“ című lap színházi referense sadlers urat lerántotta a sárga földig, mire ez színészi hirnevének csonkítása címén kártérítési pörbe fogta bírálóját. A törvényszék bizottságot küldött ki a színész játékának megbírálására.

A küldöttek felvonásról felvonásra jegyzőkönyvezték a kedvező, vagy kedvezőtlen fogadtatást, másnap pedig összeültek annak megállapítására, hogy vajjon a színész hirnevében csakugyan csorba esett-e, vagy pedig csakugyan nem múltó egyéb, minthogy a lovak előállítását jelentesse be! Utólatt érkezett be a Sadlers ur tiltakozó levele. Kijelenti, hogy az esküdtök nem a „lerántott“ szerepben látták, így tehát nem ítélték teljes alaposággal. A kritikus azzal védekezett, hogy a színész egyformán élvezhetlen

minden szerepében. Mindamellet elítélték éles és durva hangjáért. Igaz hogy a kártérítési igényt két fillerre szállították le, mert úgy találták, — hogy a színész játéka csakugyan nem érdemel kedvező bírálatot. Mert Angliában nagyon vigyáznak arra, hogy a felek érdeke kellően megóvassék s kivált az újszólván ellenőrzés nélkül működő, élet-halál fölött szabadon ítélő, mások becsületével könnyen elbánó hírlapiredalom tulkapásait fogják szigorúan. Ebből az ítéletből azt olvashattuk ki a közvélemény egész világosan, hogy akkor is óvja meg az emberséges és művelt hang határait, amikor egyébiránt igazsága van a lényegben.

Ez így van jól, mert aki semmitől sem félhet, az könnyen túlló a czélon. Jól mondja Montesquieu, hogy a hatalom birtokában rejlik már a visszaélés csábja. A toll könnyen siklik tova a türelmes papíron s néhány percz alatt készen áll a művészi alkotás, szépirodalmi, vagy tudományos mű bírálata, amely pedig sok év, talán egy munkás élet szorgalmának eredményeül, munkájának koronájául van szárvva. A műteremből a műkiállításba, az íróasztaltól a színpadra, dolgozó szobából a kiadóhivatalig, a költő nyájas ligetétől az aranysegélyes kötetig vezető ut hosszadalmas és nehéz.

Az eszmék lassan utaznak s néha csak igen súlyos akadályokon keresztül jutnak nyilvánosság elé. Meg kellene ezt gondolnia a felületesen, könnyű szerrel végező kritikának! Bár mindig követhetné jó szándékát! Csakhogy maga se mindig teheti, hiszen utjában állanak néha személyes, néha társadalmi, sőt még politikai tekintetek és ellentétek is! Pedig a közönség friss sütetet vár a lapról s az előadás után azonnal követeli a bírálatot. A „Hamburgische Correspondent“ színházireferense, Golthold Efraim Lessing mégis csak megfontolhatta, átgondolhatta ítéletét, kinyomozhatta a költő utolsó intenczióit s felkereshette a költő által kimerített forrásokat. A világ nyugodtan várta be, mit monhat Lessing Voltairról. Ma azonban másként

hér árnya. A habszövetű fehér ruha mintha napsugarakkal lett volna teleszöve, csodásan tiszta fényű szemek tulvilági fényben ragyogtak és hajguk csengett, mintha apró aranykelyhű virágok csilingeltek volna.

— Én vagyok a Szeretet! Tündéranym volt a Jóság, apám az Önzetlenség. Régióta jártam a földi utakat, s a mely hajlékban egy esőpnyit tisztaságot láttam, ott fütöttem a sáramat s boldog voltam, ha egy parányt elhíthettem abból a magból, a melyet magammal hoztam az égből. Az emberek üldöztek, kergettek, járatlan utakra kivertek, de mindig akadt egy-egy könyörülő, a ki bevitt a hajlékába, hogy ott azután meleget, fényességet és derűt árasszék. Boldoggá tettem azt, a ki cseppnyi jóssággal közeledett felém, megédesítettem az életet annak, a kit hitt bennem és fölemeltem magamhoz az elbukottat, a nyomorultat.

Bizony, sokszor nehéz munka volt. Hiszen ti, emberek, az élet küzdelmeiben valósságos állatokká váltok; a mi nemes érzés van bennetek, az mihamar nemtelen szenvedélylő lesz; okos agyatok munkája a gonosz szolgálatában áll és gyávaságnak tartjátok a jósságot, az önzetlenséget. Gonoszságaitokat látva hányszor kértem esdve az én Uramat, hogy szabadítson ki ebből a bűnfészekből és engedjen vissza magához, fényességes tiszta közelségébe, de ő mindig azt válaszolta:

— Mig egy ember akadt a földön, a ki helyet ad néked a hajlékában, addig lenni kelmaradnod.

Vége azután az utolsóhoz kerültem.

Mindenünnen elkergettek már és napok óta csavarogtam hajlék nélkül az utakon. Végre abba a faluba értem, a honnan te jössz. Az utolsó hely volt az egész világon, a hol tündéranym égi hiradása szerint még lakott két ember, a kit tiszta szeretet kapcsolt együvé. Testvérek voltak. Az egyik hatalmas, erős ember, a másik gyöngé, beteges. Mind a ketten egyformán gazdagok voltak. Az erős gyöngéd szeretettel ápolta éveken át a gyöngét s megtartotta őt az életnek. Mikor bevetődtem hozzájuk, rongyos koldus mezét öltve magamra, az erős akkor is ápolta a gyöngét; lázban égő homlokára jeges borogásokat rakott. Szívesen fogadtak: elláttak étellel, itallal s felajánlották számomra a lakásukat. Este, lefekvés előtt, megköszönve jósságukat, elbucuszam tőlük. — Emléklül mindegyikünknek egy mogyoró nagyságu gyémántot adtam. Mikor elváltam tőlük és szobámba vonultam, jól láttam, (hiszen mi belátunk a lelketekbe), hogy mindegyikük azt forgatta az eszében, hogy a másiktól meg kell szereznie a gyémántot, ha mindjárt az élete árán is.

Az erősebb azzal feküdt le, hogy másnap majd elbánik az ő nyavalyás öcsésével. Hanem ez frissebb volt. Még azon éjjel megölte a bátyját, s az én szívemben is megforgatta a kését, az uton pedig a bátyját feldarabolva elásta, engem pedig kihűzolt az országútra, hogy azt higgyék, hogy ott gyilkoltak meg.

— Rongyos koldus az, nincs több gyé-

állunk. Ha Ibsentől, Hauptmann-tól adtak valami újat, a közönség korán reggel keresi lapjában nemcsak azt, hogy tetszett-e a darab, vagy nem, de látni akarja a kritika tükrében is. Hogy legyenek magának eszméi, — honnan merítsen véleményt, ha a lap nem látja el vele négy krajczárjért? A rögtönzött ítéletmondás kötelezettsége — természetesen — alterálya annak korrektségét. Kárba megy az alaposág, a bírálásban megőrzik a kritikus jó vagy rossz hangulata.

Még nagyobb a baj, ahol hiányzik az objektivitásnak még a hajlama is. Hogy süthetnek ki, hogy mi vezette például a Sanders kritikáját! Meggyőződés-e, vagy gyűlölet? Ma is akadhat kritikus, aki szigorú bírálatot mond a Duse, a Sarah Bernhard, vagy a Coquelin játékaról. Néhány év előtt Gyulai Pálnak gyűlt meg a baja a Jászai Mari leírálása miatt. Mert amíg nehéz megtalálni a drámai író értékének kritériumát, megtalálni drámai hatásának és költői alapeszméjének, a szereplő alakok jellemzésének abszolút mértékét, épp oly nehéz, sőt teljes lehetetlenség meghatározni a színészi alkotás művészi értékének alapföltételeit, mert hiszen a színész nagysága hatásának mérvétől függ. Ha valaki azt mondaná, hogy Duse hidegen hagyta, — hogy Sarah Bernhardban több a charlataneria mint a valódi művészet, hogy Márkus Emilia a szenzációnak dolgozik, Baumeister nem ragadja meg szívünket, Coquelin pedig pozór, ez ellen tiltakozhatunk, de nem állhatunk elé ellenbizonyítékokkal.

A kritikus demontiját a közönség magartatása képezi. Nincs is joga a közönséggel ellentétbe helyezkedni, kötelessége inkább, — hogy annak ízlését és nézeteit tolmácsolja. Gyakran találjuk, hogy a nézőtér a leggyeszerebb hangulatú s légköri műveknél van kitűnően hangolva; a kritikus másnap Kotzebuet és Kisfaludy Károlyt emlegeti. — Pedig jobban tenné, ha örvendene a közönség természetesen, — egyszerűbb és v e n y e csapásának: ha felhasználná a kedvező for-

dulatot s az Ibsenizmus, Sudermanizmus, a francia szenzáció, házasságtörés és léhaság előtérbe tolása helyett az olvasóit a valódi nemzeti és klasszikus irány berkei felé terelné.

Ha a színész különösen örvendhet a közönség kegyének, a kritikusnak nem lehet igaza, ha a művészt sárba rántja kivéve ha azt veszi észre, hogy ez a kegy mesterségesen jött létre, mert mindenütt vannak művészek kik magukat, középszerű voltak létre „ünne pelt művészeknek“ hirdetik czimboráik által, vagy a mire példát tudunk, még sajátkezűleg is: a kik befolyanak a szakmájukban föllépő színészek lerántására, és vannak primadonnák . . . No, de erre nem szükséges példákat felhoznunk. Ilyenkor csak világosítsa fel közönségét a személyes protekció, a klikk a reklám, a csinált tüntetések egyéb jogosulatlan befolyások szemérmetlen üzemleiről, ha ugyan nem ludas valamely irányban ő maga is! A közönség iránt tartozó tiszteletből konstatálja előbb h i v e n a művészek a közönségre gyakorolt hatását, azután fűzze hozzá észélyes formában a saját nézeteit.

Egy vidéki színpadon nemrég lírai szerelmes vendégszerepelt. A referens erre csak ennyit jegyzett meg: „Ilyen külsővel legföljebb is Stern Izsákban léphet föl az ember“. Ez bizony nem volt finoman mondva, mert Stern Izsákot, vagy — mondhatjuk — Cyrano de Bergeracot a világ egy színpadán sem alkalmaznának Romeo szerepkörére. Mégis csak magát tette nevetességé az elégtételt kérő színész, ahelyett, hogy egy csakugyan pompásan sikerült Stern Izsákkal főzte volna le bírálóját. E sorok közlőjének háromszor kellett helyt állania, nem is igen éles bírálatáért, de más ilyen példákat is tudunk színészekkel tulzsfolt vidéki városainkból. Pedig aki a nyilvánosság terén belépti díjakat fizető közönség előtt működik, az ne berzenkedjék a kritikától. A színész külseje, arca, menése, taglejtése szintén bírálat tárgya, tehát

a kritikusnak joga van őt más szerepkörre utalni.

A színész és kritikus született ellenségek és megbékülni nem fognak soha. Mindketten ellentétes állásponton állnak, A színész jelszava az, hogy plaudite, a mielő a kritikus pedig könnyen mondja ki azt, hogy d e l e n d a m e s s e c e n s e o. Az elbizakodott színész — mint Sanders ur — megérdemli, hogy összesen két fillerre becsüljék művészi renoméját, az emberevő kritikus pedig tölje el, ha nyilvánosan dezavualják bírálatát. A kritika határai az igazság, a jó ízlés, az alaposág, mely előtt meg kell hajolnia kritikusnak, színésznek és publikumnak egyaránt.

(???)

Mire törekedjünk?

Debreczen, április 19.

Erős társadalom nélkül nincs erős állam. Nemzeti társadalom nélkül sohasem építhetjük ki nemzeti államunkat. Vagy ha ki tudnók is építeni, — a mit nem hiszünk — nem volnánk képesek azt fenntartani.

Ha a társadalom beteg, ha gyenge, közönyös, nagy céloktól visszariadó, az állam politikája sem bonthatja ki szárnyait s a napról napra élősködés alacsony gőzeiből nem szárnyalhat a hatalmas alkotások tiszta levegőjü csucsaira.

A legtehetségesebb, legékeszölőbb, — nagy koncepcziókra legtolegényebb állam f e r f i sem képes a nemzetet a haladás útján előre vinni, ha életképes, lelkes, áldozatkész társadalom nem támogatja terveit.

Ez az oka, hogy minden nagy politikusknak kiváló gondját képezi a társadalmi erők mozgásbáhozatala, irányítása, ha szükséges, regenerálása. Legjellemzőbb példa erre gróf Széchényi István reformatori pályája, a ki a tespedt, elalélt magyar társadalom felrészán kezdte tevékenységét. Mindenekelőtt a magyar társadalmat, annak érzését és gondolkodását kellett átalakítani, mielőtt az állami élet átalakítására vonatkozó nagy terveivel előállott volna.

melynek szerelméről azt beszéltek, hogy önzetlen, tiszta!

Kitántorogtam az utcára s ott fájdalomamban eszméletlenül összerogytam.

— S te ott találtál reánk — folytatta a Szeretet — haldokolva. Testi alakunkból már szállni készült a lélek, mikor te jöttél. Szívesnek, résztvevőnek látszottál s első pillanatban azt hittem, hogy a te szíved méltó a mi ajándékainkra. De azóta beleláltunk a lelkedbe. Olyan vagy, mint a többi. Mikor felszedtél az utról, arra gondoltál, hogy két esinos leányt érdemes lesz megmenteni. Hát ha hálából a szeretőid leszünk! Te is csak rabolni akartál, mint a többi: Csókot, szerelmet, becsületet. — Mind egyformák vagytok! Menjünk haza testvér, s igyekezzünk elfelejteni azt is, hogy valaha a földön jártunk.

— Maradjatok, maradjatok! — kiáltottam marasztalólag terjesztve ki karomat az árnyak és üres levegő felé.

A kocsi megint ragyog zökent s felbredtem. A városban jártunk már. Hál' istennek, átaludtam a gyalázatos ut egy részét. A lábammal egy ujság hevert: mikor elaludtam, kiesett a kezemből.

Épen az újdonsági rovatot olvastam: A szatmári testvérgyilkosságról; az embertől szerelmesekről: a tápiói szerelmi drámáról . . .

Nem volt csoda, hogy ilyen volt az álom! De csakugyan csak álom volt-e? Vagy valóban szállófélben van közölünk ez a két édes, szép tündér? Alighanem.

mántja! — mondta, egy utolsót rugva rajtam.

— Én vagyok a Szeretem! — kezdte rá a másik tündér. Anyám volt az Ártatlanság, apám a költészet. A hová én léptem, ott virag hajtott a rögből, tavasz lett a télből és modhatatlan édes boldogsággal föltöttem tele a szíveket. S mindenüvé oda szálltam, a hol tiszta ifju szíveket találtam. S azelőtt találtam is! Csupa öröm volt itt a földön járni és megédesíteni a szegény halandók véges életének néhány évét, néhány napját, vagy csak néhány óráját is. Mert csak egy pár ilyen óra is felért egy egész élet későbbi minden szenvedésével.

Néha néha vágyakoztam ugyan vissza égi társaim közzé, de mindig megvigasztalt az a tudat, hogy a mi kis boldogságot nyujtat az élet, azt általam nyerik az emberek.

Azt hittem, hogy nem is kerülök haza égi hazámba, csak majd ha kihül ez az egész sar-gömb és ha megfagy az utolsó esz kimó is.

— Míg csak egy ember lesz, a ki tisztán tud szeretni, addig lenn kell maradnod. — Ez volt a parancsom felülről, s azt hittem, hogy míg ember lesz a földön, addig nem lesz oly hitvány vagy olyan ostoba senki, hogy megfoszsa magát az élet egyetlen nagy gyönyörűségétől.

De csalódtam! Évek óta már csak nagy kinnal tudtam rábukkanni egyre-egyre, a kinek szíve méltó volt arra, hogy megtöltsom az égiek e fölséges, isteni ajándékával. S végre eljutottam az utolsó párhoz. Egy fiatal

jogászygyerek volt, meg egy varrókisasszony. Ideális, bolondul szerelmes pár volt ez. Mintha érzéseikhez nem ragadt volna még semmi sem az élet salakjából. Legalább ezt a hirt hozták róluk az én égi hirthordozóim.

Siettem hozzájuk, hogy próbára tegyem szerelmük erősségét, tisztaságát. De előbb láttatlanul tanuja akartam lenni az ő nagy boldogságuknak.

Besurrantam a szobába, a hol ők voltak s örömteli szívvel láttam, hogy bujnak össze az asztal mellett; a fiu kipirult arca a leány selymes hajához ért, s a leány keze, melyet a fiu kezén tartott, reszketett. Es sutogtak halkán, szerelmesen.

Közelebb léptem s hallgatóztam.

A fiu szólt:

— Ne félj, nem tudja meg senki! De neked kell őt kiesalni. Én majd leütöm hátulról.

— De hát ha elhibázod? — kérdezte a leány.

— Ostoba liba! Már hogy hibáznám! Azután bedobjuk a testet a kutba. Ott senki se keresi!

— Mennyi pénze lehet?

— Van egy ötezer forintja. A pénzt el tesszük. Majd ha megnyitom az ügyvédi irodát, jó lesz.

— De veszel nekem belőle egy szép karpereczet?

— Veszek.

Irtózatoss érzés fogott el. Szerelmes pár, a mely gyilkosságot tervez! Az egyetlen pár, a

A magyar nemzet regenerálására vonatkozó nagy, az egész közéletre kibató tervekben ma sincs hiány. Nemzetivé akarjuk kiépíteni államunkat.

Modern intézményekkel akarjuk kiépíteni, de mindenképpen a nemzeti gondolat szolgálatában. A magyarság csodálatos belső erőit óhajtjuk kifejezni, még pedig gazdasági és kulturális képességeit egyaránt. Nemzeti birtokpolitikával, a magyarság etnográfiai megerősítése és helyes elosztása által akarjuk ellensúlyozni a széthúzó törekvéseket, a nemzeti egység lassu, alattomos széttörését. Szóval nagy dolgok hevítik lelkünket, foglalkoztatják agyunkat, népesítik be képzeletünket. Az egységes, nemzeti Magyarország képe lebeg szemünk előtt. El szeretnők érní, kezünk utána nyult, sóvárgó lelkünk tele van vele.

Nagy czélok azonban csak erős társadalom bírhat meg. A gyöngé és közönyös társadalom válla nagy czélok alatt meghajol. Hogy a nemzeti állampolitika szép tervei, magasztos álmái papíron ne maradjanak, hogy élő valósággá váljanak, arra első sorban az szükséges, hogy társadalmi reform előzze meg a kecsesítő nemzeti program megvalósítását.

Bárhogy koncentráljuk az állami erőket, a társadalom ereje és áldozatkészsége nélkül semmire sem megyünk. A nemzeti védelem és a nemzeti szervezkedés ügye nemcsak állami feladat, de kötelessége a társadalomnak.

Ez az oka, hogy nagy nemzeti czélok szolgálatában állva, mi, mint sajtóorganum, a magyar társadalmat ébresztgetni, hibáit ostorozni, erényeit szeretettel magasztalni, öntudatát és teftvágyát serkenteni soha meg nem szününk. Ez az oka, hogy a politika nemzeti feladatai s a nemzeti társadalom munkabírása és áldozatkészsége között folyton kapcsolatban kívánjuk tartani a villanyos áramot. Ez az oka, hogy azon, az állami élet minden terére kiterjedő nemzeti terveknek, a melyeket hirdetünk, propagálunk, teljes erőnkkel támogatunk, meg akarjuk nyerni a társadalom érdeklődését, lelkesedését, komoly közreműködését.

Az államnak kötelessége erősíteni és megtámogatni az omladozó társadalmi falakat. Am a társadalom maga is tegyen meg mindent, a mi tőle függ, hogy hibáit levetkőzze, erényeit fokozza, ellenálló képességét megedze és áldozatkészségét felszítsa.

NAPI HIREK.

Debreczen, április 20.

A mi ritkaság Debreczenben.

(?) Levelet kaptunk ma. Levelet, ami nek tartalma — meglepeit bennünket. Mert hiszen azt olvassuk belőle, hogy egy egyesület megköszöni azt a jó indulatot, amit irányában tanusítottunk. Hogy milyet s egyáltalában tanusítottunk-e jó indulatot, azt nekünk nem illik magyarázgatnunk, nem is ez a czélunk. De megíöpbennünket, hogy ilyen meg történik Debreczenben. Debreczenben, ebben a nagyvárosban, a legmagyarabb városban! No, mert még ez nem esett meg. Hogy az ujságíróknak megköszönjenek valamit! Ez már valóban ritkaság, nem, csodálatos egy dolog. — Hiszen ebben a városban a sajtó annyi nembánomsággal, annyi kicsinyléssel, nem egy izben rosszakarattal találkozik, mint sehhol e széles ország egyetlen városának sajtója sem. —

Itt bizony vajmi kevés elismerésből van része az ujságíróknak. A ki pedig nem a maga jóleső gyönyörűségére írja meg, hogy X. ur itt-meg-itt „jelen“ volt, vagy A. ur fényes szónoklattal ragadta el a hallgatóságot, vagy

Z. ur mennyit tett a jótékonyság terén, hogy V. ur minő dicső nagy férfiú, — hanem szolgálja azzal a közönséget. Pedig sokszor — tessék elhinni — X. ur, Z. ur olyan kis kiadásu férfiak, hogy felét sem érdemlik meg a rájuk rótt dicséretnek.

De mit csináljon a szegény ujságíró? Ő kénytelen agyba-főbe dicsérni X. urékat, mert hiszen X. urék olyan szépen megkérlik: Kedves barátom, ugy-e benne lesz a beszédem a lapban? Ugy-e nem feled ki engemet a Még egy liter t asztaltársaság szónokai közül?

Őh nem, m. t. X. urak, mi dehoggy feledjük ki, dehoggy nem méltatjuk az önök bokros érdemeit. Hiszen azért vagyunk mi, hála istennek.

Persze, persze gondolják X. urék és leereszkedőleg mosolyognak, hallatára az ígéretnak. És büszkén mosolyognak. És de hogy köszönnék meg a dicséretet. Majd bizony, ők leereszkednek egy ujságíróhoz!

(Tudniillik azután gondolkoznak így X. urék, amikor olvassák mára róluk szóló dicséreteket)

És bizony elfeledik X. urék, hogy az ugy semmibe sem vett ujságírók nélkül az smeretlenség homályossága boritaná be őket mindörökkön örökké...

De ne panaszojunk. Végre is az ujságíró — ha t. i. megérdemli e nevet, — sokkal büszkébb, semhoggy törődnek azzal, hogy X. urék őt semmibe sem veszik... csak akkor, amikor szükségük van rá.

Természetes, hogy nem X. urékból áll az egész társadalom, hogy vannak uri emberek, akik tudják, milyen terhes az ujságíró hivatása s nem vonják meg tőle az elismerést. Mi hisszük, hogy mind többen-többen lesznek az ilyen uri emberek. Mert hiszen az mutatja intelligenciánkat, ha megbecsüljük az ujságírókat is.

Az említett levél a következő:

K i v o n a t

a Debreczeni Tisztviselők Önszegélyező Egyesülete -- mint szövetkezetnek 1900. évi márczius 11-én tartott XX. évi rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

2. Az igazgatóság javasolja, hogy a Debreczeni Hirlap szerkesztőségének számos közleményeinknek díjtalanul való fölvtelérért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés a Debreczeni Hirlap szerkesztőségének egyesületünk irányában tanusított jóindulatáért köszönetet szavaz.

Miről a tekintetes Szerkesztőséget van szerencsém teljes tisztelettel értesíteni.

Zimmerman Gyula egyesületi titkár.

— Ez aztán a tavasz. — énekeljétek meg poéták. Benn futni kell, odakünn hideg szél, hol esik, hol eláll, az emberek fölgyűrük a kabátjuk gallérját. Az esernyő nem használ semmit, a szél verte eső ellen.

— Ez aztán a tavasz. Nincs egyetlen zöld levél a fán, ha egy-egy szegény pillangó ezelőtt pár nappal a 8—10 óras tavasztól csábitva, elő mert bujni, odavan az régen beleverte a hideg eső a sárba. A falusi kifordított szürben, báránybőr-sipkában jön a városba. A szekérkerék hánya a sarat, amiből az utca-seprők jóvoltából majd a nyáron finom por lesz. — Ez aztán a tavasz. El-

megy a madár kedve a dalolástól, a fecske megbánta, hogy már előjött...

Talán nem is lesz már tavasz...

— Izraelita istentiszteletek E hónap 19. 20 és 21-én, pénteken és szombaton az izraelita istentiszteleteket a következő sorrendben tartják: 19-én este 7 órakor. 20. és 21-én d. e. 9. d. u. 5 órakor. Azonkívül szombaton »Mazkir« imával egybekötött »Haskomah« lesz reggel fél 7 órakor. A főistentiszteleten a »Mazkir« d. e. 10 órakor lesz.

— A diákkongresszus alkalmából ez ideig a következő urak voltak szívesek a kiküldötték részére lakást ajánlani fel. Dr. Wolf a f k a Nándor püspök ur 2 személyre, C s i k y Lajos akadémiai igazgató ur 2 személyre. Dr. P a l l a y Miklós ur 2 személyre. M á t h é László ur 2 személyre. Fogadják érte a rendező bizottság hálás köszönetét.

— Ki lett a hadházi jegyző.

Hadház község képviselő testülete ma tartotta meg a tragikus véget ért Sinay János főjegyző elhalálózása folytán meg ürtült jegyzői állásra a választást Ferenczy Elek főszolgabíró elnöklete alatt. B a j d o r János ottani adóügyi jegyzőt szótöbbséggel választották meg.

— Gyászrovat. M e n y h á r t János a debreczeni theologia nyugalmazott tudós tanára, tegnap este elhunyt. Menyhárt 1823. november 10-én született Szatmáron. — Budapestről sürgönyzi tudósítónk, hogy C h a r o u s e k Rezső, a világhírű magyar sakkjátékos Pestmegyében, Tétényben meghalt. 28 éves volt s már két év óta nem folytatta a sakkjátszást.

— Nálunk is látható napfogyatkozás.

Május 28-án teljes napfogyatkozás lesz, amelyet mi is megláthatunk, ha t. i. az eget felhő nem fogja borítani. E napfogyatkozás láthatósági kezdőpontja Mexikóban lesz s innen húzódik tovább. — Nálunk csak miut r é s z l e g e s fogyatkozás lesz látható. A fogyatkozás a mi időnk szerint délután 4 óra 10 perczkor kezdődik s 6 óra á perczkor végződik. A napnak majdnem 7 tizedrésze lesz elboritva.

— A leszakadt vasuti hid.

Mi nap táviratunk megemlékezett arról, hogy az áliamvasutak pozsony — malaczkai vonalán a malaczkai hid leszakadt. — Tudósítónk most a következő részleteket közli: A baleset ugy történt, hogy a minapi nagy eső folytán Pálffy herezeg halastava kiáradt és a Malaczka község határon folyó patak vizével egyesülve, elárasztotta a vasuti töltést is. A féktelen viz ágyat lelt a töltés közt és ott meg maradt. A rozoga hid kőboltozatát alá mosta azt a szó teljes értelmében e l s o d o r t a A hid l e o m l o t t a v i z b e, törmelekeit jórészt szét is vitte az ár. A sinek ugy lógtak a levegőben, le a töltések oldaláról Szerencse, hogy i d e j é b e n é s z r e v e t t é a b a j t, mert aránylag elég sürrün jár arra a vonat s erős kanyarulat lévén a közeledő mozdony vezetője esetleg meg sem látta volna, mibe rohan a vonattal. De Gjókor intézkedtek. Jelentették Pozsonyba, hogy mi történt s innen azonnal egy sereg munkás ment, hogy az igeiglenes czölöp hidat elkészítse, a mely csütörtökön vagy pénteken meg is lesz, addig átszállással tartják fenn a közlekedést.

— Rendőr, aki — lop.

Ma délelőtt egy rendőr, a G o m b o s Ferencz péterfiái hentesüzletéből t ö b b f é l e á r u t, szafaladét, szalonát elloptott. — Ugy mondják, hogy részeg állapotban követte el tettét. A

rendőr már 13 éve áll a város szolgálatában. Egyenruháját tette elkövetése után visszaküldte a főkapitánysághoz. Ugy látszik, tudatára jött annak, hogy mit eszelekedett. Nevét éppen ezért kiméletből nem hozzuk nyilvánosságra. — Megjegyezzük, hogy ezt a hírt nem a rendőrség bünygyi osztálya közölte velünk.

— **Kereskedő ifjak gyűlése** A debreczeni kereskedő ifjak Onképző Egyesülete évi rendes közgyűlését, egyesületi helyiségében f. április 20-án délután fél 3 órakor tartja meg, melyre az egyesület tagjait ez uton hívja meg az elnök.

— Izrael Jakab és Kürti Mária.

E két név viselőjét egy kongresszus hozta össze. E kongresszus, mely most foly Budapesten földmivelők kongresszusának nevezi magát, voltaképpen azonban arra szolgál, hogy a fővárosi szociálisták szerepeltessék magukat. — Nem is emlékezünk meg a „kongresszus”-ról, ha egy epizód nem tarkította volna a „tárgyalás”-t. Két elvtárs ugyanis, néven nevezett **I z r a e l J a k a b** és **K ü r t i M á r i a** hajba kaptak, mégpedig a szószoros értelmében. **K ü r t i M á r i a** ugyanis megtámadta **I z r a e l J a k a b**ot, nem éppen elvtársi kiemléttel. Mikor aztán **I z r a e l J a k a b** a pódiumra akart fölállni, hogy lemennydörögje támadóját, Kürti Mária fölemelte a kezét és hatalmas pofot mért ellenfelének arcára. Az inzultált szociálista erre belekapaszkodott az elvtársnőjének kontyába s megtépásztta a haját. Mindez oly gyorsan folyt le, hogy a körül állók csak az inzultus után bírták az ellenfeleket elválasztani. Szenvedtek tehát az **el v é r t** mindkettőn, ha nem is éppen az átkos **b u r z s o v á k** részéről.

— Megmarta a veszett kutya.

Egy kutya szaladt vaktában előre a Szilágyi Sándor tanyája felé, és Karnai István cseléd, mint hallottuk, éppen foglalkozott mikor észrevette. Rákiáltott a kutyára, s az felé fordult. Botot fogott hamarosan, de mielőtt megüthette volna, mellette termelt az és megharapta. Több harapást is ejtett rajta, aztán tovább rohant, a Kenyeres tanyája mellett le ütötték és agyon verték. A szerencsétlenül járt embert rögtön kezdték ápolni s felviszik a Pasteur intézetbe.

— **Bárányok kivitele.** A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatósági joggal felruházott városok alispánjaihoz, és tanácsához, melyben arról értesíti a városok közönségét, hogy Magyarország területéről a hasított körmű állatoknak és ezek nyersterményeinek Romániába való bevitelle tilos ugyan, de a bárányoknak ugy élő mint levágott állapotban való kivitele megengedtetik, kizárólag azonban, ha azokról oly bizonyítványok tanuskodnak, melyek szerint a küldemény minden állati betegségektől mentes vármegye területéről származik. Az ilyen egészségügyi bizonylatokat a közigazgatási hatóság állítja ki, feltétlenül a hatósági állat orvos láttanozásával.

— **Apró cigányok.** Az éj folyamán szép kis jelenet játszódott le városunk egyik külutcai korezmája előtt. Két kis faraó ivadék különbözött össze a kereset megosztása felett, s több bortól vidámult szemtanu multságára össze is robbantak annak rendje és módja szerint. Kezdetben csak úgy szabad kézzel ment az ügy le bonyolítása, majd a hegedű is elő került a csikos tokból, s ugyan csak parirozott vele a két kis apró zenész. A dolognak az lett a vége, hogy a szemtanuk jóakaró közbelépésére kezét nyújtottak egymás-

nak, s melankólikus hangulatban nézték a darabokra tört száraz fát.

— Most már mivel hegedülünk Zsiga? szölt a kisebbik sirva fakadva.

— Hát tudom én, mikor nem tudom, — szölt a másik dühösen, s hóna alá kapva a hegedű ronsot eltűnt az éji homályban.

A diákkongresszus kérelme a közönséghez.

A debreczeni országos magyar diák kongresszus ügyében megindult mozgalom oly érdeklődést keltett országszerte, mely az eddigi hasonmú mozgalmakat tekintve, igazán páratlanak mondható. Széll Kálmán lelkes szavai, melyeket ez ügyben nála tisztelgett küldöttséghez intézett, a legnagyobb mérvben költötték fel az érdeklődést nem csak a főiskolai hallgatók, de az egész magyar nemzet körében is s a debreczeni jogászok által kezdeményezett s maga elé csak nemes és magyar ifjúsághoz nagyszerűségében is méltó elveket tűző kongresszus iránt, mely annyira népesnek ígérkezik, hogy a kongresszust előkészítő nagybizottság kénytelen a kongresszus ügyében a nagyközönséghez fordulni. A szállodák nem képesek szállással látni el minden a kongresszusra érkezőt. Arra gondolt tehát a rendező bizottság, hogy Debreczen város közönségének vendéglátó szíveskedését veszi igénybe a ez uton kéri fel azon családokat, kiknek ez módjukban áll, hogy egy, vagy két egyetemi hallgatót, a kongresszus tartama alatt szállással ellátni kegyeskedjenek. Kik e kérelemnek bármily mártékbeli is eleget óhajtanak tenni, szíveskedjenek elhatározásukat legkésőbb f. hó 21-ig a kongresszusi irodával (Bika szálló 8 sz.) tudatni.

Törvénytörvények.

§ A debreczeni ügyvédi kamara dr. G a c s ó Kálmán ügyvédét névjegyzékéből kitörölte és irodája részére gondnokul K á l m á n Lajos h. bőszőrményi ügyvédet rendelte ki. Dr. Á d á m Sándor ügyvédet Mező-Tur székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe fölvetve.

§ Csődbe jutott nagykereskedő. **L i e d e r m a n n** Mihály debreczeni lakos, terménykereskedő ellen a debreczeni kir. törvénytörvény mint csődbíró, a tegnapi délután tartott ülésében, a csődtörvény — 82. § a alapján a csődöt — **s a j á t k é r e l m é r e** — elrendelte — 6309/1900 T. számú határozatával. — Csődbiztosul **D e á k F e r e n c z** kir. törvénytörvényi bíró, — tömeggondnokul **M a g o s György** ügyvéd, — helyettesül pedig, dr. **S z ü e s Géza** van kirendelve. — A kir. törvénytörvény a felszámolások tárgyalására 1900 június 8 napjának d. e. 9 óráját, a csődválasztmány megalakítására 1900 június 11-ik napjának d. e. 9 óráját tüzte ki — a követelések bejelentésének záros határ ideje 1900 évi május 31 napja. A leltározást **Török Péter** bir. végrehajtó teljesíti.

Sport.

Tájékoztatas a löversenyre. A most szombaton és vasárnap tartandó itteni löversenyekre vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük: a totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján **K. Császár Ferencz** ur a „Magyar Lovaregylet” totalisateur igazgatója teljesíti. Ezen versenyek alatt a totalisateur 2 forintos és 5 f o r i n t o s pénztárral fog a gyepeken felállított helyiségben működni! A gyepeken (tehát a nyergelő istállóhoz is) csak egyetemi jelvényvel vagy tribüne előtti térre szóló belépti jeggyel lehet menni, de azért a sikverseny pályán való közle-

désre a tribüne előtti térre szóló jeggyel bírók feljogosítva nincsenek; A totalisateur bódához a gyepről egyenesen, míg a páholy és zártzék helyekről a tribüne épületét kívülről megkerülve lehet jutni. Hely árak a falragaszokon és versenysorozatban részletesen vannak hirdetve. Kellemetlenségek elkerülése végett felkéretik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti jegyét láthatólag viselni szíveskedjék! A versenyek kezdete mindenkor délután, pontosan 2 órakor. Hideg ételekről és hűsítőkről a „Bika” szálloda előnyösen ismert vendéglőse fog gondoskodni. A helyi vaspálya gőzmozdonyu vonatai (a hatvan-utcai vonalon) a versenyek alatt a „Bika” szállodától a lóvásártérig déli 1 órától folytonosan közlekednek. A pályatér környező árkon keresztültörni; ültetvényeket rongálni és a gyepet gázolni büntetés terhe alatt tilos.

TÁVIRATOK.

Az angolok veszedelme.

Budapest, ápr. 19. (Érk. este 7 órakor.)

— **Londonból** telegrafálják: A mitől az angolok tartottak, az a veszedelem most bekövetkezett, Transválaban ugyanis megindultak a nagy esőzések, s most **Roberts serege el van árasztva**, a nagy víztől mozdulni sem tud. A tífusz nagy mértékben terjedt az angol katonák közt.

Fokvárosból jelenti a Reuter-ügynökség: A Bethulie mellett épült új vasúti hidat állítólag e hét végén adják át a közforgalomnak. Transvaalnak azt az ajánlatát, hogy kölcsön adja Portugáliának azt az összeget, a melyet a Delagoa-ügyben hozott ítélet értelmében fizetnie kell, Portugália közönséggel visszautasította. A transvaali kormány tiltakozni akar a bur foglyoknak Szent-Ilona szigetére való deportációja ellen. Reitz miniszter kijelentette egy újságíró előtt, hogy a kormány nem hozott határozatot a bányák elpusztítására nézve.

Fronemann bur parancsnok azt jelenti Pretóriába, hogy 400 embert a folyón át Aliwal felé kergetett, több angol katonát elfogott és marhat, szekereket ejtett zsákmányul. A Bethulie melletti vasúti hidat levegőbe röpitették.

A párisi kiállítás.

Budapest, ápr. 19. (Érk. este 7 ó.) Párisból jelentik: Az osztrák főbiztosság disztremében, a mely **Ferencz József király** mellszobrával volt disztive, tegnapi nagy fogadóestélyt adott **Exner főbiztos feleségével** és leányával. A nagy számmal megjelent vendégek között volt **Wollkenstein gróf** nagykövet **Auersperg herceg** és **Baernreither gróf** volt császáriminiszter, a központi bizottság részéről **Rothschild báró** főkonzul, **Eder** és **Skala** udvari tanácsosok, **Förster osztályfőnök**, **Buschmann báró**, **Horny báró** főördőtanácsos, **Wiener** miniszteri tanácsos, **Müller osztálytanácsos**, **Spetzler altengernagy**, **Benk szobrász**, sok idegen kiállítási biztos és a kiállítás francia vezetőségének képviselői, továbbá számos osztrák nagyiparos és az osztrák kolóniának sok tagja.

Különlék.

Majom bölcseség.

Ha a majom beszélni tudna,
Első szava vajon
Az emberhez mi volna?
Bizonyyal: te majom!

+ **A test melege.** Az emberi test hőmérséklete az általánosan uralkodó nézet szerint harminczhét és harmincznyolcz Celsius fok között ingadzik és megközelítőleg 37.5 fokban állapítható meg. Dr. Marx, a fertőző betegségek intézetének az asszisztense egy értekezésében arra mutat rá, hogy ez a szám meglehetősen magasra van tartva. Ő nagyon sok embert megvizsgált a normális hőmérsékletre vonatkozólag és gondos vizsgálatainak az eredményeképpen azt jelentheti ki, hogy az egészséges embereknél 37.2 fokig figyeltek meg az emelkedést, ami azonban egész különös okokra vezethető vissza. Gyakran az emésztési processzus okozta hőemelkedésről van szó, ami olyan emésztési láznak tekinthető. A 37.2 fokon felül lévő hőmérséklet többnyire testi kényelmetlenségekkel van kapcsolatban és többé nem tekinthető normális állapotnak. Ha tehát kétséges esetekben már a reggeli vagy délelőtti órákban a test hőmérsékletének emelkedése 37.2 fokonál nagyobb, nagyon helyes, ha napközben, főképp este felé termométerrel megvizsgáljuk testünk hőmérsékletét.

*
Azok az emberek, akik utolsó csepp véruket értünk föl akarják áldozni, az első cseppel többnyire igen takarékosak.

Régi barátoknál a lelkek érintkeznek, az újaknál a kezek, — az ismerősöknél a keztyük. Két dolog határtalan! az fégbolt és az ostobaság.

Ha össze is kötjük ismét a barátság elszakadt kötelékét, azért a csomót mégis csak érezni fogjuk.

Egészség.

A betegek ápolásáról.

A betegség lefolyására és a gyógykezelés eredményére mindig nagy befolyása van a jó és szakszerű betegápolásnak.

Első sorban kiváló gondot fordítsunk magára a betegszobára, amelynek olyan helyen kell lennie, hogy semmi se háborgassa a beteg nyugalmát és pihenését. Az egészséges ember nem is tudja kellőképp méltányolni, hogy mily fontos ez a betegre nézve.

A teljes csend és nyugalom megnyugtatóan hat szervezetére, holott a zaj, a láрма folyton izgatja. Pedig az alatt, hogy a beteg pihen, maga a szervezet folytatja a gyógyítás munkáját, melyet az izgalom minden pillanatban megakasztana.

A város végén fekvő kórházaknak és szanatóriumoknak éppen ebben a csendes fekvésben van a fölényük és ebben leljük meg annak ekát, hogy kórházakban és szanatóriumokban oly betegeket is látunk felépülni, akiknél majdnem bizonyosan föltehető hogy a kórházban kívül okvetlenül tönkrementek volna.

Kiváló fontosságu továbbá, hogy a betegszoba elég nagy legyen és könnyen szellőztethető, mivelhogy a betegnek annál több friss levegő kell, mennél súlyosabb a baja. A friss levegő bevezetése nagyon meg van könnyítve, mihelyt elég tág a helyiség, hol a beteg fekszik, amiből az következik, hogy adandó alkalommal mindig a lakás legnagyobb helyiségét kell betegszobának kiválasztani.

Magánlakásokban rendszerint a szalon felel meg leginkább ennek a czélnek, mivel hogy az szokott a legtágasabb lenni valamennyi szoba között, nem is említve azt az előnyt, hogy többnyire legmesszebbre esik a konyhától, melynek szaga és kigőzölgése semmiesetre sem lehet jó hatással a betegre mivel elrontja az őt körülvevő levegőt, ho-

lott annak tisztasága — mint már kimutatuk — nagy befolyással van a beteg javulására.

A laikus közönség körében általános az a téves felfogás, hogy a szoba rossz levegőjét füstölés által meg lehet javítani. Szolgáljon erre nézve felvilágosításul, hogy a levegő megjavításának csupán egy módja van: az, hogy friss és tiszta levegővel föleserélik.

A jó ápolásnak további föltétele: a tisztaság. A betegszobának nem szabad porosnak lenni, az ágyneműt és a beteg fehérneműjét lehetőleg gyakran kell ujjal és tisztával kicserélni. Hogy mennyit ér a gyógykezelésben a tisztaság, legjobban mutatja az ujabkori sebészet. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy a tiszta kézzel és tiszta sebészi eszközökkel vezetett műtétek csaknem mindig gyógyulásra vezetnek, holott ezelőtt, mikor a tisztaságra nem helyeztek még kellő súlyt, a halálozási arány igazán megdöbbentő volt.

A betegápolás nélkülözhetetlen föltétele az önfeláldozó, értelmes és lehetőleg jól iskolázott ápolószemélyzet. Erről a kórházak és magángyógyintézetek tudnak beszélni. Az igazi és feladata magaalatán álló ápoló szigorú kötelességtudással végzi teendőjét, pontosan betartja az orvos rendeleteit, ügyel a beteg minden léleketvételére, ugyszólván a szeméből kiolvassa minden kívánságát, nem ismer fáradtságot és érti annak is a módját hogyan kell a betegtől megtagadni rá nézve káros kívánságait teljesítését a nélkül, hogy felizgatná a beteget. De egyik jellemző tulajdonsága a jó betegápolónak, hogy szigorúan ragaszkodik az orvos rendeleteihez és nem akarja maga — az orvost játszani!

Közgazdaság.

A malaczkok fölnevelése.

Igen időszerű cikket kaptunk most, a mely szakszerűen fejtegeti, mikéint kell a gazdának a malaczkokat táplálni, gondolni, hogy lehetőleg elkerülje a sertésvész okozta károkat.

A cikk a következő: Aki teljes szakértelemmel s lehetőleg személyesen ügyeli fel a szükséges teendőket, bátran daczolhat a sertésvész kalamitái ellen. Miután azonban a malaczkok gondozása s táplálása iránt tenyésztőink táborában eltérők a nézetek, sietek néhány jó fogást papírra vetni, melyek a drávafoki néhai Fodor-nak, a híres magyar tenyésztőnek képezték titkát. Igaz, hogy az öreg ur a hajnali etetéshez zsöllyeszékében tolatta ki magát a deczemberi fagy közepette. Azon kezdte, hogy a szoptatás egész ideje alatt bőségesen etette koczáit. Táplálékuk lényben gazdag anyag volt, minő a lefölözött tej, a főtt krumpli, vagy csicsóka, árpaliszttal vegyítve.

A malacz tudvalevőleg hozzászokik egy csecsbimbóhoz s máshoz nem nyul, hát hozzászoktatta a legsilányabbat az elől levőkhöz, melyekben legtöbb a tej. Ha aztán több volt a malacz a csecsbimbók számánál, vagy a kocza szervezete nem bírta el a sok malacz táplálását, a híványabbakat kiselejtette s csak a javát tartotta meg.

A csongrádmezei bérlő-tenyésztők, kik a mangalicza s a yorkshirei keresztezések oly szép eredményeit érték el, négy héten át szoptatnak, aztán oly táplálékkal helyet tesítik az anyatejet fokozatosan, mely áll lefölözött tej s valami gabona lisztjének a keverékéből. A lefölözött tej pótolható — mostlékkel, melybe olajpogácsát, árpaliszttal keverték.

Felváltva szoptatnak is a malaczkok, de folyton kevesebb ideig — míg végre a 8 ik hét után teljesen elválasztatnak.

Nagy hiba az, hogy sok helyen éppen télen vonják meg a serdülő állattól a jó táplálékot s ezzel utját is vágják a kora fejlettségnek!

Összköltséget számítva — 6 forintunkba lesz az állat. A három hónapos ma-

lacz rendszerint van 32 kilós smiután annak kilóját a helyszínén lehet 32—34 krajczárjával eladni, tiszta a számadás arra nézve, hogy a tenyésztő három hónap leforgása alatt négy-öt forint tiszta hasznot szerzett magának minden darab után. A lefölözött tejnek ily módoni hussá átváltoztatása oly előnyös üzlet, mely maga magát dicséri. Baranyavármegye igen sok községében a megremült lakosság alig mert sertést tartani, mert félt a sertés-véstől s onnan van, hogy a tejszövetkezetek potom áron vesztegetik el a lefölözött tejet, pedig minő nyereség lenne, ha ily szövetkezetek helyén fél-vagy háromnegyed rész Yorkshire-tenyésztőt tartana az intelligens gazda.

Egy ízben Agnelli plébánossal, a híres gyógyfütermelővel beszéltem e tárgyról, ki Corneom módjára érti az állattenyésztést is s ő azt mondta:

»A magyar tenyésztő egy perczig se habozzon, hanem a magyar fajtát (kis-jenői, mangalicza, kondor), keresztezze yorkshirei kannal, hogy legalább n e g y e d angol véru legyen tenyészdefe s nyert játéka van! Nézzünk csak szét a pesti piacon s azt fogjuk látni, hogy a vágni való malaczkot (Spanferkli-t) úgy elkapkodják a vevők, mintha ingyen adnák, akármilyen fajtabeli volt is az állat.

A vágni való malacz, midőn husa a legjobb minőségű, h a t hetes legyen.

A sertésstenyésztésnél főszerepet játszik e k o r á n f e j l e t t s é g. Igaz, hogy az öröklött kvalitás, ha nem befolyásoltatik a takarmányozás s a gondozás által. Egy bérlő ismerősöm így fokozza a koránfejltséget:

Osszevásárolja a yorkshirei s a kis-jenői malaczkokat, melyek külön apától, külön anyától származnak — kéthetesnél nem idősebbek — s egy jó teielő kocza alá adja azokat, mely másodsor vagy harmadszor malaczkozott. A malaczkok jól szopnak s külön is lesznek táplálva, a hogy fentebb leírtam.

Az olyan apró nyilásokat hagy, melyen át a malaczkok kényük-kedvük szerint szaladgálhatnak ki vagy be. A koczáat a lehető legkonzentráltabb eledellel tartja, sőt néhány órára a löherésre is engedti turni. A malaczkoknak fentebb leírt takarmányt nyújt 5—6-szor naponként, miközben nagy gondja van, hogy minden etetés után, vályujukat tisztára kimossa a cselédség. Egy mély, rácsosozott etetőben meg áztatott árpát tartal előttük állandóan, melyből kedvök szerint bármikor ehetnek. Az ilyen állatok aztán egész életükben jól s sokat esznek kitünően fejlődnek, Az elválasztás akkor történik, midőn a kocza nem hagyja őket tovább szopni.

CSARNOK.

Romba dölt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás. 38.

Ily helyzetben volt mr. Thorndyke. Gilbert Richard menyasszonyát ugyszólván az oltár elől lopta el, s midőn ezt tévé, csak bosszura gondolt; de mi fogja akadályozni Bourdon Morinát, hogy őt egész életére semmivé tegye? Norina most a legbarátságosabb, a legengedékenyebb teremtvény volt a földön, és szerette Lőrinczet; azonban nemszokot-e megtörténni, hogy a kiket egykor legforróbban szeretttünk, azokat későbbben a legelkeseredettebben gyűlöljük? Lőrincz őt a legborzalmasabb, legsufabb módon csalta meg. Minő jogon várhatott azért kegyelmet? Ki mint vet, úgy arat.

Alig mozdult helyéről, midőn Thorndyke hozzá közeledett. Mily halvány volt; és a nagy gyermekies szemek mily félenken, mereven néztek.

— Nor
többé a dolg
kell utaznom
Norina

— Holn
oly hamar

— Meg
ség! de lás
ten át tart
válni egy
Jer Norina
czot. Nem
rajta. Csak
lak el? De
küldötte. M
velet, mely

— A le

kintelt. Hisz

— Oh

másik csak
Holnap dél
pedgyászom
kiserisd m
rehányo ar
gem, mint e

Könny

tottsággal

történt, ho

hozza.

Gyöng

Fonta Lőrinc

az elégedetl

— Ne

akarok Ne

tudom, hog

nagyon sze

megválásu

oly boldog!

Hangja

törve azuta

Mr. Th

latott.

— Oh

ajuldozások

Norina, az

gyok képes

mat, pénze

nyét, széln

hogy életen

Ha békessé

megyek.

Norina

valaki érin

hangjában,

nat alatt, c

Norina kör

— Ké

hirtelen me

többé sirni

vagy mara

Lőrinc

fekete sze

felé, as aj

géd arczo

— Ne

— Ol

rina?

— Hi

szeretlek-e

— Ig

viszonza

képzeld, h

talanságot

én példau

ugy rám

tudod.

Norin

tak, és ő

— F

A „M

és Csütört

Béla zen

— Norina! kezdé hirtelen — nem lehet többé a dolgom segíteni, holnap New-Yorkba kell utaznom.

Norina ajkai reszkettek.

— Holnap? ismétlé sohajtva, oly hamar — oly hamar!

— Megvallom, hamar jött e kényszerűség! de lásd — ez nem fog az egész életen át tartani. Minden házastársnak el kell válni egy kis időre, míg tulesnek rajta. Jer Norina — ne mutass ily szomorú arczot. Nem tehetek róla — nem segíthetek rajta. Csak nem hiszed, hogy szívesen hagylak el? De Lőrincz itt van, ő nagybátyám küldötte. Magad hallottad őt, s láttad a levelet, mely vissza térésemet parancsolja.

— A levelet? viszonzá, miközben rátekinthet. Hisz két levél volt.

— Oh igen — kettő. Ugy van. De a másik csak látogatójegy volt, barátomtól. Holnap délben utazom el, láss hozzá hogy podgyászom készen és renben legyen. És kísérsd meg levélközni e halvány, szemrehányó arczot, ha azt akaró, hogy az engem, mint egy kísértet ne érintsen.

Könnyműen, kissé haraggal és izgatottsággal beszélt Norinával. Első ízben történt, hogy ily kemény hangon beszélt hozzá.

Gyöngye pir futotta at arczát. Karjaival átfonta Lőrincz testét és nagy részvéttel nézett az elégedetlen arczba.

— Ne bosszankodjál Lőrincz. Hisz nem akarok Neked szemrehányást tenni és én tudom, hogy te nem tehetsz róla. De én oly nagyon szeretlek téged — és ez a mi első megválásunk. Én oly boldoy voltam itt — oh, oly boldog!

Hangja olyan volt, mintha meglenne törve azután Lőrincz vállaira lámaszkodott.

Mr. Thorndyke egy elnyomott sohajt halatott.

— Oh ég! ezek a könyek, jelenetek, ajuldozások! Tudom hogy így fog történni. Norina, az istenne kérek ne sirj; nem vagyok képes ezt kibírni. Nos tehát nagybátyámat, pénzt, szeretetét, életem minden reményét, szélnek ereszttem ime és itt maradok, hogy életem utolsó percéig veled enyelegjem. Ha békességben nem mehetek, inkább nem is megyek.

Norina felemelte fejét, mintha hirtelen valaki érintette volna, volt valami Lőrincz hangjában, szavaiban, arczában, ami egy pillanattal alatt, de egyszersmind örökre felszarítá Norina könyeit.

— Kérlek, bocsáss meg Lőrincz, mondá hirtelen megváltoztatott hangon. — Nem fogok többé sirni. Készítem el most podgyászodat, vagy maradhat holnapig?

Lőrincz kissé daczosan felelt. A szende, fekete szemek mereven néztek a tenger felé, as ajkák megszüntek remegni a gyöngéd arczoska halvány és nyugodt lett.

— Norina, talán nem sértettek meg?

— Megsértve, általad, Lőrincz? Nem, az nem is lehetséges.

— Oly nagyon szeretsz engem, Norina?

— Hiszen ezt már bebizonyítám, hogy szeretlek-e vagy nem. Én nőd vagyok.

— Igen természetesen, természetesen, viszonzá gyersan. — De nézd, Norina, képzeld, hogy én a jövőben nagy igazságtalanságot követek el irányodban — hogy én például elhagylak. Nem, nem, ne néz úgy rám — hisz ez csak feltevés — jól tudod.

Norina nagy fekete szemei reá irányultak, és ő kissé zavartan mosolygott.

— Folytasd! mondá Norina.

Folyt. köv.

Zene-estélyek.

A „Magyar-király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton

3300 a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara atszik

A Bika kávéházban szerda: Rácz Károly szombat: Magyar Testvérek, vasárnap: Veres Lóni.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

Corsó-kávéházban zeneeste hetenként 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kiss Béla csütörtökön Rácz Károly zenekara, játszik.

A „Balaton“ kávéházban hetenként két szor Csütörtökön és Vasárnap cigányzenekar játszik.

Az „Angol-Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

Bé-kocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámlra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	8
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	8	8
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órában túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Előállapodás és visszamenet nélkül a város sorsompóin belül	50	20
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőeknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintézés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	1	40
A hástól a csúcsra a temetőbe ki és vissza	1	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	30	30
A város vasuti indóház vagy raktházhoz nap pal enet vagy jövet kéai táskával	50	30
Éjjel	30	30
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A körkörös, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai jövedéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	80	40
Külső barom- és lovasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1	80
minden következő órára	40	30
Katonai laktnyázhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	30
minden további órára	40	30

Temetkezési intézet

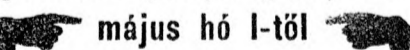

athelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy »KEGYELET« első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza palotából (Kenyér piac) 1900. évi

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szíves pártfogását, biztosítva a legszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

4051. szám 1900.

Hirdetmény.

A debreczen-budapesti törhatósági körut 39-135 — 40-475 km kört fekvő nádudvari átkelési szakaszának helyreállítását 6568 kor. 83 fill. összeg erejéig engedélyezem.

A fent említett munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1900. évi május hó 2. napjának d. e. 10 órájára a hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhivom, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbbe érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetik.

Debreczen, 1900. ápril. 9.

Rásó Gyula

kir. tanácsos alispán.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy intézetünknel 5 1/2 %-ra elhelyezett betétek után 1900 május 1-től kezdve 5% kamatot fogunk felszámítani.

Tisztelettel

Hajdu-Böszörményi

részvénytársulati takarékpénztár

4405. szám. Hajdúvármegye Alispánjától. 1900.

Hirdetmény.

A h. böszörményi volt kerületi székháznál szükséges javítási munkák helyreállítását 1179 korona 54 fillér összeg erejéig engedélyeztem.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítási céljából az 1900. évi május hó 5-ik napjának d. e. 9 órájára hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhivom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel s későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1900. Április 17.

Rásó Gyula

kir. tanácsos alispán.

Meglepő!

Meglepő!

Tavaszi ujdonságok

Kabátok,
Gallérok,
Esőköpenyek,

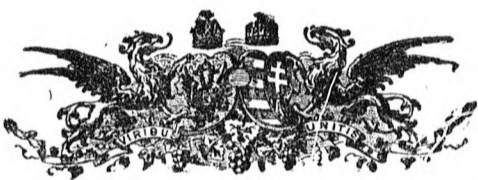
Gyermekruhák,
Blouzok és,
Női kalapok

óriási választékban megérkeztek.

RÓZSA LAJOS

női divatterme
DEBRECZEN, Kistemplom bazár.

Hangszer-gyár.

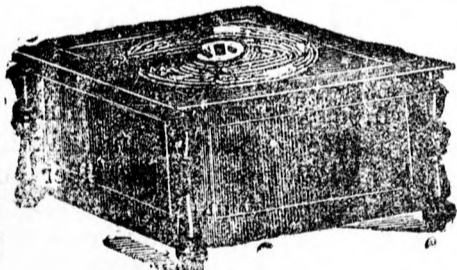

Csász. és ir. udvari szállítók.

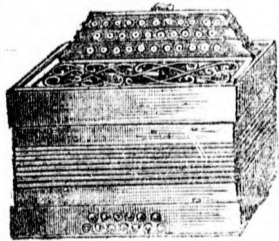
Sternberg Armin és Testvére.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

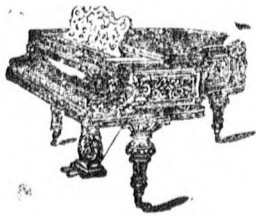
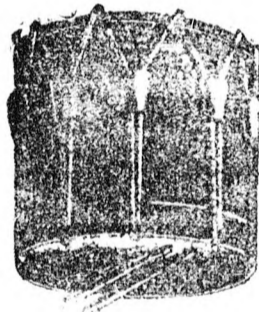
Ez a új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más néptáncok elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8.50 a, kóták darabja 25 kr.

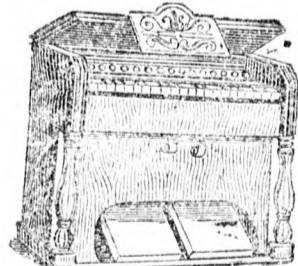
Kittűnő hangu harmonikumok
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 fritt.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)
Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmonikumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikumokról, Erard valamint a Feurich világhírű zongorák egyedüli képviselője, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalomok, czipiterák, harmonikumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automataik.

Meglepő !

Meglepő !

Tavaszi ujdonságok

Kabátok,
Gallérok,
Esőköpenyek,

Gyermekruhák,
Blouzok és,
Női kalapok

óriási választékban megérkeztek.

RÓZSA LAJOS

női divatterme
DEBRECZEN, Kistemplom bazár.

Hangszer-gyár.

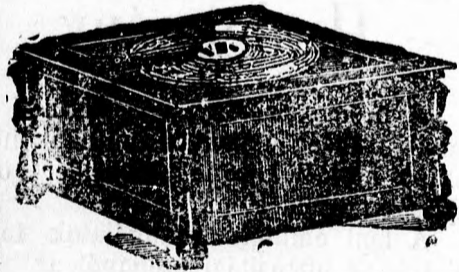

Csász. és ir. udvari szállítók.

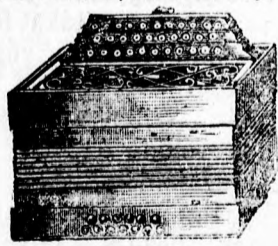
Sternberg Armin és Testvére.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Mintur-Ariston.

Ez a új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8.50 a, kóták darabja 25 kr.

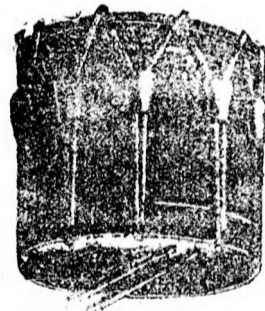

Kitűnő hangu harmonikák
3 frtól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

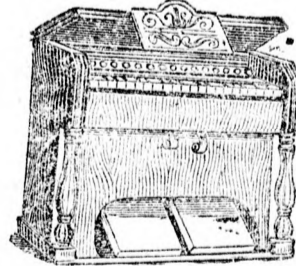
Iskolai hegedűk.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)
Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, Erard valamint a Feurich világhírű zongorák egyedüli képviselője, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimballmok, szitterák, harmoniumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldatik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglőknek zenélő automataik.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő-és könyvnyomdájában